

delovali jeden poleg drugega. Sedanji okrajni zastop pa ima 23 slovenskih in 17 nemških ali nemško mislečih. Ta manjšina je gotovo večja, kakor je bila naša in nikakor ni prav, če se že kar naprej obsoja in dolži sedanja večina, da je nestrpna. Pustite nas, da poslušamo nekaj časa, potem nas sodite.

Če uraduje sedanja večina slovenski, je to čisto pravilno. Mestna občina Celjska pa dobiva vedno na nemške uloge nemška rešila. Mi smo namreč vsprejeli koj v prvi seji okrajnega odbora vodilo, da bode reševal okrajni zastop uloge v dotičnem jeziku v katerem jih stranke ulagajo. To pa ni nikakor znak narodne nestrpnosti, temveč je čisto naravno, da rešujemo ulogo slovenskih strank v slovenskem jeziku, ne pa v nemškem, katerega ne razumejo.

(Konec prih.)

Izvolitev lavantinskih škofov.

Na svetu se žalost in veselje vedno menjata. Pred štirimi meseci smo žalostni molili: Bog daj rajnemu višjemu pastirju večni mir in pokoj, a te dni smo veseli klicali: Živio, novi milostni knez in škof! Osiročena škofija je dolgo žalostna hodila, a zdaj ko je novega pastirja dobila, razvedrilo se jej je lice, in je veselo in ponosno svojo glavo vzdignila.

Zdaj po dolgih zimskih večerih radovedni Slovenci pozvedavajo: Bog si ga vé, kako novega škofa stavijo? Kakovi obredi, kakove svečanosti se pri tem vršijo? Kdo voli novega škofa in kdo jih posvečuje? Taka radovednost ni greh, in zato vam hočem vsa ova vprašanja kolikor, toliko rešiti.

Po cerkveni postavi bi morali korarji stolne cerkve novega škofa voliti. V našem cesarstvu še v Solnogradu in v Olomucu korarji škofa volijo. V časih pa je rimska stolica iz važnih uzrokov dala pravico škofo imenovati krščanskim vladarjem. Naš presvitli cesar imenujejo veliko večino vseh škofov po celem prostranem cesarstvu. V časih zopet pravica terja, da sv. Oče dovolijo, da nadškof ali osrednji škof voli škofo v svoji pokrajini.

Vsakega škofa pa, naj ga že volijo stolni korarji, ali posvetni knez ali nadškof, morajo sv. Oče rimski papež potrditi, t. j. očitno izpovedati, da je novi škof veljavno izvoljen in vreden škofijske časti, in če bi rimska stolica katerega izvoljenega škofa ne potrdila, bilo bi vse imenovanje prazno.

Leta postava velja za celi katoliški svet, samo — le čudite se — za našo lavantinsko škofijo ne, in tudi za sekovsko in krško škofijo ne. Za našo škofijo knez in nadškof Solnograški škofa ne imenujejo samo, ampak ga tudi potrdijo.

To je tedaj izborna pravica Solnograške

nadškofije, s katero se noben drugi nadškof ne more ponašati. Zato so se rajni sv. oče Pij IX. s Solnograškim nadškofom, ko so prišli v Rim, pošalili ter jih kardinalom predstavili, rekši: Ecco mezzopapa, t. j. glejte, na pol papeža.

Kako pa si je Solnograška škofija pridobila tako imenitne pravice? Starodavna Solnograška nadškofija je bila nekdanj jako obširna — preobširna ter je obsegala vse kraje, ki zdaj lavantinske, sekovske in krške škofo vbogajo. Od leta 1200 do leta 1246 je vladal v Solnogradu sloviti nadškof Eberhard II., katerega so njegovi časi zvali ljubitelja miru Dobri pastir je prehodil preobširne kraje svoje škofije in je sprevidel, da ena pastirska palica toliko ovac ne more dobro vladati. Zato je predlagal sv. Očetu, da-si na kvar svojim koristim, da hoče v Sekovi in v lavantinski dolini novi škofiji ustanoviti, kar je papež Honorij III., kakor stara pisma svedočijo, rad dovolil.

Kar je Eberhard storiti menil, to je tudi že l. 1228 učinil in je ustanovil našo škofijo v lavantinski dolini na Koroškem. Zbog tega ga papež Inocencij IV. v posebnem listu pohvalijo rekoč: „Ti duhovno stvar od posvetne više ceniš, kakor je tudi prav, in tebi je za božjo reč več mar, kakor za človečjo ter si si pač najboljši delež izvolil, ki ti tudi ne bo odvzet.“

Ustanovitev novih škofij je nadškofa silno veliko stala, a velikodušni in pobožni Eberhard si za vse svoje potroške ni ničesar izgovoril, kakor samo edino pravico, da naj njegovi nasledniki imenujejo in potrjujejo škofo za našo škofijo za vse prihodnje čase. To pravico pa si je le zavoljo tega izgovoril, ker si je bil svest, da bode mati — Solnograška cerkev — hčerko — lavantinsko cerkev — vsak čas najboljšo oskrbela.

(Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Promet meseca novembra t. l. južno-štajarske hranilnice v Celji.

Hranilnih vlog vložilo se je meseca novembra 147 s vkupno svoto 55.689 gld. 73 kr., vzdignilo se jih je 5 v znesku 1136 gld. 11 kr., toraj se je meseca novembra t. l. vložilo več za 54.553 gld. 62 kr.

Prošenj za posojila vložilo se je 146 za 131.720 gld., dovolilo se je pa na 106 prošenj 83.820 gld.; odbilo se je 11 prošenj za 4300 fl., zaradi premale hipoteke in 29 prošenj za 43.600 fl. se še ni rešilo.

Odkar hranilnica posluje, t. j. v 4 mesecih, vložilo se je v 512 vlogah 211.617 gold. 6¹/₂ kr., vzdignilo pa samo 7622 gld. 55 kr., tako je stanje vlog koncem novembra t. l. 203.954 gld. 51¹/₂ kr. Najnižja vloga je 1 gld.,

najvišja 25.000 gld. Posojil se je izplačalo 131 v znesku po 104.347 gld., prošelj za posojila se je vložilo 398 za 274.350 gold., 41 se jih je odbilo, 29 še ni rešenih in na 328 se je 201.255 gld. dovolilo. Najnižja prošnja bila je za 70 gld., najvišja za 25.000 gld.

Denarui promet znaša v teh 4 mesecih t. j. avgusta, septembra, oktobra in novembra 493.148 gld. 31 kr.

Zima in živina.

Dolga je zima, skorej pol leta trpi in gospodarju prede v časih prav hudo, ako nima dovolje krme za svojo živino. Veliko škode mu prav lahko nastane iz tega. To ve pač vsak gospodar, ki ni mogel živine spraviti v denar, ko je izpoznal že v jeseni, da mu hodi premalo krme za vso živino, kar je ima, ako mu je treba vso obdržati. Ali tudi taci ne manjka, ki nikoli ne preračunijo, ali je pod streho dovolj krme za vso živino, kar je imajo v hlevu.

Nam je veliko na tem, da se ne izgodi našim bralcem nikoli tako in zato radi povzamemo za nje nauk, kjer koli ga najdemo. Gledé krme in zime pa se piše v „D. N.“ tako-le:

Vsak gospodar mora pred vsem vedeti, koliko in kake krme je pridelal za zimsko krm-ljenje. To moram zelo poudarjati, ker je neob-hodno potrebno, da pregleda in ceni živinorejec ves svoj pridelek pred zimo. Na podlagi te ce-nitve mora potem preudariti: bo li shajal do spomladi s to krmo ali ne? Izračunati mora toraj že naprej, kako dolgo bo trajalo zimsko krm-ljenje in če bode zadosti krme za živino ali ne. Pri tem mu je tudi preudariti, da mora nekaj krme preostati za poznejši čas, da se po možnosti izogne vsaki zadregi.

Če ima gospodar dovolj krme, naj potem preudari, kako jo bode porabil in koliko je bode pokladal na dan. In če je tudi to odmeril, skr-beti mora za redno pokladanje dan za dnevom. O tem se mora pa gospodar sam prepričati! Nikakor se mu ni zanesti na posle. Kajti posli so tako nezanesljivi, da je joj! Zanikern je oni gospodar, ki se za njih ravnanje v hlevu le malo ali nič ne zmeni. Krmo razdeliti mora gospodar enakomérno za celi čas zimskega krm-ljenja. Tako naj poklada n. pr. molzni govedi vsak dan enako veliko sena ali otave, enako veliko slame in če ima živinsko peso tudi enako veliko krme itd. Vso krmo je zrezati in mešati. Popolnoma napačno pa je, ako pokladamo, ka-kor je žalibog v navadi, najprej preveč sena ali korenstva, nazadnje pa mora živina strada-ti ob sami slami. Krma naj je toraj tudi ves čas zimskega krm-ljenja dobra. Krave, ki so stradale po zimi, zastanejo in niso več mlečne, tudi zanaprej le slabo. Enakomerno dobra hra-nitba je največje važnosti za pravi užitek, ki ga nam daje živina. Zato je gospodarju skrbeti,

da redi živino med zimo, kolikor je moči enako-mérno in dobro. Ker pa mora gospodar s krmo tudi varčen biti, prepričati se mu je ob vsaki priliki, kako ravnajo posli s krmo, koliko in kako jo pokladajo, če jo zametujejo.

Oni gospodar pa, ki je pridelal premalo krme za zimo, naj rajši o pravem času proda živali, ki so odveč. Kajti boljše je rediti eno kravo dobro, kakor dve kravi slabo. Dve slabo rejeni kravi donášati mu v resnici manj kori-sti. Tak gospodar pa naj si škodo zarad po-manjkanja krme dobro zapomni in naj skuša pridelovati v prihodnje več krme. S pridelova-njem obile krme povzdignila se bode tudi naša živinoreja. Kjer je več krme, je več živine, več gnoja, več pridelkov in več denarja.

To so dobri nauki in če tudi mislimo, da pri nas, med našimi bralci ni več taci, ki bi tako malo presojevali, koliko in kake krme da gre njih živini, vendar pa jih opomenimo še posebej na to, da se v tem nikoli naj ne za-pustijo na družino, ampak naj vselej sami, kjer je le mogoče, vzamejo živino v svojo skrb. Go-spodar in družinče — to je vse kaj druga in ne najmanj pri živini.

Sejmovi. Dne 6. decembra na Dobrni, v Lučanah in na Vozenicah. Dne 7. decembra v Poličanah (za svinje). Dne 9. decembra v Do-bovi, v Bučah in na Vranski gori. Dne 11. dec. v Imenem. Dne 12. decembra na Bregu v Ptuji, na obeh krajih za svinje.

Dopisi.

Iz Marenberškega okraja. (Umeščenje novega župnika pri sv. Ožbaldu. Di-jaška kuhinja.) Prijazno povabilo prijatelja ki ga od latinskih šol nisem več videl, me je vleklo tri ure daleč k svečanosti umeščenja g. Jakoba Zupaniča, župnika pri sv. Ožbaldu. Svečanost se je vršila po znanih obredih. Sle-deči g. duhovni bili so navzoči: Gosp. Anton Jazbec, dekan v Marenbergu, Jože Toporišič, župnik pri sv. Lovrencu v Puščavi, Franc Dov-nik, prof. bogoslovja, Koren Matija, župnik v Selnici, Jurij Žmavec, župnik v Remšniku, Kralj Jože, župnik v Puščavi, Val. Selič, župnik na Breznem, Janez Pajtler, kaplan v zač. pokoju. Ovenčana dekleta v obleki nedolžnosti z gore-čimi svečami v rokah stala so pred altarjem kot device, ki bi imele enkrat veselo pesem v nebesih pred Jagnjetom prepevati, kar se lahko zgodi, ako bodo novega dušnega voditelja ubo-gale. Po izvršitvi umeščenja in izročila vseh župniku potrebnih reči stopili so gosp. dekan Anton Jazbec na leco in v prav ginljivem go-voru predstavili faranom novega dušnega pa-stirja, rekoč: Že mnogokrat sem bil primoran k vam priti, kajti na svetu se vedno vse spre-